

Propuneri și comentarii punctuale la proiectul de lege al Ministerului Justiției privind evaluarea externă a candidaților în CSM și CSP:

Nr.	Textul proiectului de lege în versiunea actuală publicată de MJ	Modificări propuse de CRJM (formulările în legătură cu care se propune eliminarea au fost tăiate cu o linie, iar textul care se propune a fi adăugat este subliniat)	Comentarii
1.	<p>Articolul 1. Obiectul legii</p> <p>Prezenta lege reglementează raporturile juridice aferente procedurii de evaluare a integrității candidaților la funcțiile administrative din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor și organele specializate ale acestora, ca etapă obligatorie a procesului selectării candidaților și numirii acestora în funcțiile respective.</p>	<p>Articolul 1. Obiectul legii</p> <p>Prezenta lege reglementează raporturile juridice aferente procedurii de evaluare a integrității candidaților pentru a deveni membru al Consiliul Superior al Magistraturii sau al Consiliul Superior al Procurorilor și organele specializate ale acestora, ca etapă obligatorie a procesului selectării candidaților și numirii acestora în funcțiile respective.</p>	<p>Recomandam sa fie evaluați doar candidații pentru CSM si CSP. Termenul este scurt și, în aceasta perioadă, cu greu vor fi evaluați doar aceștia (circa 70-80 de candidați, la care se adaugă persoanele apropiate lor). Doar în noiembrie 2021, numărul de judecători înscrși la concursurile pentru candidații în CSM și organele specializate ale acestuia a fost de 38, fără a lua în calcul ceilalți candidați din partea societății civile. Nu va fi timp pentru evaluarea calitativa a celorlalți circa 100 de candidați pentru colegii și a persoanelor apropiate lor. Pe de altă parte, evaluarea superficială a candidaților pentru CSP si CSM va fi o vulnerabilitate enormă a viitorului proces de evaluare externă.</p> <p>De asemenea, propunem ajustarea textului legii prin corectarea expresiei de „funcția de candidat în CSM și CSP”. Calitatea de membru în consiliu nu este o funcție, ci o calitate.</p>
2.	<p>Articolul 2. Subiecții legii</p> <p>(1) Prevederile prezentei legi se aplică candidaților la funcția de membru, sau după caz, de membru supleant în:</p> <p>a) Consiliul Superior al Magistraturii;</p> <p>b) Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor;</p>	<p>Articolul 2. Subiecții legii</p> <p>(1) Prevederile prezentei legi se aplică candidaților pentru Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor.</p> <p>(2) În contextul evaluării candidaților menționați la</p>	<p>Propunem o nouă redacție a articolului 2, pentru:</p> <p>a. A limita evaluarea doar la membrii CSM si CSP</p> <p>b. A nu limita verificarea averii doar la aspectele din Legea nr. 133/2016 (în practica ar putea apărea necesitatea</p>

	<p>c) Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor;</p> <p>d) Colegiul disciplinar al judecătorilor;</p> <p>e) Consiliul Superior al Procurorilor;</p> <p>f) Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor;</p> <p>g) Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor;</p> <p>h) Colegiul de disciplină și etică al procurorilor.</p> <p>(2) Subiecți ai evaluării prevăzute de prezenta lege sunt și persoanele apropiate candidaților, în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și persoanele menționate la articolul 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.</p>	<p><u>alineatul (1) poate fi verificată și averea persoanelor menționate la articolul 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.</u></p>	<p>verificării și a altor aspecte relevante)</p> <p>c. A clarifica faptul că membrii familiilor candidaților nu sunt evaluați separat. Ei fac parte a evaluării candidaților.</p>
<p>3.</p>	<p>Articolul 3. Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare a judecătorilor și procurorilor</p> <p>(1) Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare – Comisia de evaluare) efectuează evaluarea integrității candidaților la funcțiile administrative din organele prevăzute la art. 2 alin. (1).</p> <p>(2) Comisia de evaluare se constituie pentru perioada efectuării evaluării tuturor candidaților la funcțiile administrative vacante din organele</p>	<p>Articolul 3. Mandatul Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare a judecătorilor și procurorilor</p> <p>(1) Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare – Comisia de evaluare) efectuează evaluarea integrității candidaților la funcțiile administrative din organele prevăzute la art. 2 alin. (1).</p> <p>(2) Comisia de evaluare se constituie <u>este constituită</u> pentru perioada efectuării evaluării tuturor candidaților la funcțiile administrative</p>	<p>Propunem indicarea în lege a duratei mandatului Comisiei de evaluare. Din proiectul de lege nu este clar dacă evaluarea externă a candidaților în CSM și CSP va avea loc doar pentru alegerile din 2022, sau la fiecare alegere în CSM, CSP. După cum rezultă din opinia Comisiei de la Veneția din decembrie 2021, pre-vettingul poate fi utilizat doar o singură dată.</p>

	prevăzute la art. 2 alin. (1) la data intrării în vigoare a prezentei legi.	vacante din organele prevăzute la art. 2 alin. (1) la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care vor deveni vacante în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. <u>(3) Comisia de evaluare își încetează activitatea la finalizarea evaluării ultimului candidat.</u>	
4.	Articolul 4. Independența Comisiei de evaluare (3) Finanțarea activității Comisiei de evaluare se efectuează din contul și în limita mijloacelor financiare alocate Ministerului Justiției de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.	Articolul 4. Independența Comisiei de evaluare (3) Finanțarea activității Comisiei de evaluare se efectuează din contul și în limita mijloacelor financiare alocate Ministerului Justiției de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.	Recomandăm să excludem sintagma „și în limita”, având în vedere că Comisia va fi finanțată și din surse extrabugetare, iar limita acestora poate varia de la o lună la alta.
5.	Articolul 5. Componenta Comisiei de evaluare (1) Comisia de evaluare este formată din 6 membri, desemnați după cum urmează: a) 3 membri naționali numiți de Ministerul Justiției la propunerea fracțiunilor parlamentare conform principiului proporționalității, și câte 1 membru supleant pentru aceștia, propuși în aceeași ordine; b) 3 membri și 2 supleanți desemnați de către partenerii de dezvoltare și aprobați cu votul a 3/5 din deputații aleși.	Articolul 5. Componenta Comisiei de evaluare (1) Comisia de evaluare este formată din 7 membri, desemnați după cum urmează: a) 3 membri naționali numiți de Ministerul Justiției, unul la propunerea fracțiunii majoritare și unul la propunerea fracțiunilor de opoziție la propunerea fracțiunilor parlamentare conform principiului proporționalității, și câte 1 membru supleant pentru aceștia, propuși în aceeași ordine; b) un membru național numit de către Președintele Republicii Moldova; c) 2 membri și 2 supleanți desemnați de către partenerii de dezvoltare și aprobați cu votul a 3/5 din deputații aleși.	Recomandăm reducerea influenței politice asupra Comisiei de evaluare prin desemnarea unui membru în Comisia de evaluare de către președinte, iar a altor doi – de către fracțiunile parlamentare, unul de către fracțiunea majoritară și altul de către opoziție. Al treilea membru ar urma să fie numit de către Președintele Republicii Moldova. De asemenea, recomandăm să mărim la 7 membrii comisiei din contul experților străini. Acest fapt va soluționa problema parității de voturi semnalizată de Comisia de la Veneția. De asemenea, va recomandăm să reenumunăm la supleanți. Procesul de evaluare va fi scurt (3-4 luni) și desemnarea supleanților va fi o măsură birocratică care va îngreuna procesul de constituire a Comisiei de evaluare.
6.	Articolul 5. Componenta Comisiei de evaluare	Articolul 5. Componenta Comisiei de evaluare	Experiența altor țări a confirmat că numărul

	<p>(2) Membrul Comisiei de evaluare trebuie să corespundă următoarelor cerințe:</p> <ol style="list-style-type: none"> are studii superioare; se bucură de o reputație ireproșabilă; are cel puțin 10 ani de experiență în unul din următoarele domenii: juridic, economic, al investigării infracțiunilor de corupție și celor conexe corupției sau cel al integrității; nu este deputat în Parlament, consilier sau funcționar public în autoritatea administrației publice a Republicii Moldova; nu a făcut parte dintr-un partid politic în ultimii 5 ani; nu a deținut funcția de judecător sau procuror în Republica Moldova în ultimii 3 ani. 	<p>(2) Membrul Comisiei de evaluare trebuie să corespundă următoarelor cerințe:</p> <ol style="list-style-type: none"> are studii superioare; se bucură de o reputație ireproșabilă; are cel puțin 7 ani de experiență în unul din următoarele domenii: juridic, economic, fiscal, al investigării infracțiunilor de corupție și celor conexe corupției sau cel al integrității; nu este deputat în Parlament, consilier sau funcționar public în autoritatea administrației publice a Republicii Moldova; nu a făcut parte dintr-un partid politic în ultimii 5 ani; nu a deținut funcția de judecător sau procuror în Republica Moldova în ultimii 3 ani; <u>cunoaște limba engleză la un nivel suficient pentru activitatea Comisiei de evaluare.</u> 	<p>potențialilor candidați pentru a fi membri în Comisia de evaluare este foarte mic. Din acest motiv, recomandăm ca experiența necesară să fie redusă la 7 ani. De asemenea, propunem ca experiența în domeniul fiscal să fie luată în considerare.</p> <p>Propunem includerea unei cerințe noi, de cunoaștere a limbii engleze la un nivel suficient pentru comunicare. Această cerință este necesară pentru a facilita lucrul comisiei. Nivelul cunoașterii ar putea fi determinat suficient pentru a duce o conversație (B2 de exemplu).</p>
<p>7.</p>	<p>Articolul 5. Componenta Comisiei de evaluare</p> <p>(3) Calitatea de membru în Comisia de evaluare este incompatibilă cu orice altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice și de creație.</p> <p>(4) Calitate de membru în Comisia de evaluare încetează în caz de:</p> <ol style="list-style-type: none"> încetare a activității Comisiei de evaluare; demisie; retragere a calității de membru pentru: <ol style="list-style-type: none"> survenirea circumstanțelor de incompatibilitate sau necorespunderea cerințelor de la alin. (2); încălcarea intenționată a legislației din 	<p>Articolul 5. Componenta Comisiei de evaluare</p> <p>(3) Calitatea de membru în Comisia de evaluare este incompatibilă cu orice altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice și de creație publică.</p> <p>(4) Calitate de membru în Comisia de evaluare încetează în caz de:</p> <ol style="list-style-type: none"> încetare a activității Comisiei de evaluare; demisie; retragere a calității de membru pentru: <ol style="list-style-type: none"> survenirea circumstanțelor de incompatibilitate sau necorespunderea cerințelor de la alin. (2); încălcarea intenționată a legislației 	<p>Având în vedere caracterul de scurtă durată a acestei evaluări, o asemenea interdicție va descuraja majoritatea potențialilor candidați se accepte nominalizarea. Propunem ca aceasta să fie limitată doar la funcția publică.</p> <p>Considerăm că însăși săvârșirea infracțiunii nu este</p>

	<p>domeniul protecției datelor cu caracter personal și din domeniul integrității;</p> <p>3) săvârșirea unei infracțiuni în flagrant;</p> <p>d) deces.</p> <p>(5) În cazul încetării calității de membru al Comisiei de evaluare, atribuțiile membrului respectiv vor fi exercitate de către membrul supleant corespunzător.</p>	<p>elin-domeniul-protectiei-datelor-cu-caracter-personal-si-din-domeniul-integritatii</p> <p>comportament care lezează grav imaginea și afectează grav activitatea Comisiei;</p> <p>3) săvârșirea unei infracțiuni în flagrant condamnarea pentru o infracțiune comisă cu intenție;</p> <p>d) deces.</p> <p>(5) Încetarea calității de membru al Comisiei de evaluare în temeiul alin. (4) lit. c) are loc prin hotărârea Comisiei de evaluare adoptată cu votul secret a 5 membri ai comisiei.</p> <p>(6) În cazul încetării calității de membru al Comisiei de evaluare, atribuțiile membrului respectiv vor fi exercitate de către membrul supleant corespunzător următorul membru al Comisiei va fi numit în termen de 15 zile în modulul în care a fost numit membrul mandatul căruia a încetat.</p> <p>(7) Membrii Comisiei de evaluare, desemnați în temeiul alin. (4) lit. a) și b) primesc o indemnizație lunară echivalentă cu dublul salariului de funcție al Judecătorului Curții Supreme de Justiție cu vechimea în muncă de până la 16 ani.</p>	<p>suficientă. De asemenea, nu orice infracțiune ar trebui să ducă la încetarea mandatului, ci doar cea comisă cu intenție.</p> <p>Propunem adăugarea unui alineat nou, care să prevadă că încetarea calității de membru al Comisiei de evaluare se poate vota doar cu cel puțin 5 voturi. Astfel, se introduce caracterul exclusiv al acestei excluderi și garanții împotriva abuzurilor.</p> <p>Am propus mai sus excluderea supleanților. Pentru o comisie care va lucra pe un termen foarte scurt, nu este rezonabil să fie numiți membri supleanți.</p> <p>Propunem remunerarea membrilor Comisiei de evaluare cu dublul salariului de funcție al Judecătorului CSJ. Retribuția de MDL 37,000 brut este insuficientă pentru nivelul de responsabilitate pus pe umerii acestor membri. Recomandăm ca aceasta remunerație să nu fie plătită din surse bugetare.</p>
8.	<p>Articolul 6. Competențele Comisiei de evaluare Întru realizarea funcției sale, Comisia de evaluare</p>	<p>Articolul 6. Competențele Comisiei de evaluare Întru realizarea funcției sale, Comisia de evaluare</p>	

<p>are următoarele competențe:</p> <p>a) să evalueze integritatea candidaților în baza declarațiilor anterioare de venit, de interes personal sau de avere și interese personale, precum și în baza verificărilor efectuate față de candidat de către Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul de Informație și Securitate, Serviciul Fiscal de Stat și alte autorități publice care dețin informații cu privire la candidat;</p>	<p>are următoarele competențe:</p> <p>a) să evalueze integritatea candidaților în baza declarațiilor depuse și a oricăror altor informații relevante în baza declarațiilor anterioare de venit, de interes personal sau de avere și interese personale, precum și în baza verificărilor efectuate față de candidat de către Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul de Informație și Securitate, Serviciul Fiscal de Stat și alte autorități publice care dețin informații cu privire la candidat;</p>	<p>Propunem să excludem acest text. Verificarea Comisiei nu poate fi limitată sau constrânsă de actele emise de alte organe de stat, sau procedura ANI. Mai mult, integritatea nu poate fi limitată la averea candidatului</p>
<p>b) să verifice datele și informația privind proprietatea, veniturile, cheltuielile candidaților și ale persoanelor apropiate acestora, în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;</p>	<p>b) să verifice datele și informația privind proprietatea, veniturile, cheltuielile candidaților și ale persoanelor apropiate acestora, în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;</p>	<p>Aceasta este o parte a evaluării de la lit. a)</p>
<p>c) să audieze candidatul, persoanele apropiate acestuia și alte persoane ce dețin informații relevante despre integritatea candidatului, inclusiv privind stilul și costurile de viață;</p>	<p>b) să audieze candidatul, persoanele apropiate acestuia și alte persoane ce dețin informații relevante despre integritatea candidatului, inclusiv privind stilul și costurile de viață;</p>	
<p>d) să solicite informație de la persoanele fizice sau juridice;</p> <p>e) să adopte decizii privind rezultatele evaluării integrității candidaților, inclusiv privind stilul și</p>	<p>c) să aibă acces direct, total și nerestricționat la orice bază de date publice care conține date relevante pentru realizarea mandatului său;</p> <p>d) să primească, să solicite informație de la candidat și de la orice persoane fizice sau juridice, precum și să acumuleze singură orice informații relevante pentru realizarea mandatului său;</p> <p>e) să adopte decizii privind rezultatele evaluării integrității candidaților, inclusiv privind stilul și</p>	<p>Experiența altor state a arătat că instituțiile de stat care dețin baze de date nu au prezentat informații în cadrul procedurilor de evaluare externă. Propunem ca Comisia să aibă dreptul de a acumula singură informația.</p>

	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă înceteze calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>E același lucru ca și lit. g) din proiect</p>
9.	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă înceteze calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>Propunem excluderea referinței la Legea nr. 133/2011 de la lit. b), deoarece în practică ar putea surveni situații care nu sunt acoperite de legea menționată. Membrii Comisiei trebuie să păstreze confidențialitatea oricăror date cu caracter personal pe care le află în exercițiul funcțiilor.</p>
	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă înceteze calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>Propunem excluderea referinței la Legea nr. 133/2011 de la lit. b), deoarece în practică ar putea surveni situații care nu sunt acoperite de legea menționată. Membrii Comisiei trebuie să păstreze confidențialitatea oricăror date cu caracter personal pe care le află în exercițiul funcțiilor.</p>
	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>costurile lor de viață;</p> <p>f) să constate regimul incompatibilității calității de membru a Comisiei de evaluare;</p> <p>g) să retragă înceteze calitatea de membru a Comisiei de evaluare.</p>	<p>Propunem excluderea referinței la Legea nr. 133/2011 de la lit. b), deoarece în practică ar putea surveni situații care nu sunt acoperite de legea menționată. Membrii Comisiei trebuie să păstreze confidențialitatea oricăror date cu caracter personal pe care le află în exercițiul funcțiilor.</p>

	<p>funcțiile stabilite în art. 2 alin. (1), care vin din rîndul judecătorilor sau procurorilor constă în verificarea următoarelor aspecte:</p> <p>...</p> <p>b) inexistența unei hotărîri judecătorești definitive emise în privința candidatului, ce ține de acte de corupție, de acte conexe actelor de corupție sau de fapte coruptibile, în sensul Legii integrității nr. 82/2017;</p> <p>c) inexistența unei hotărîri judecătorești definitive emise în privința candidatului pentru comiterea unor infracțiuni altele decît cele prevăzute la lit. b);</p> <p>d) lipsa sancțiunilor disciplinare aplicate candidatului în ultimii 5 ani;</p> <p>e) comiterea de către candidat a unor fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încît se afectează încrederea în justiție.</p>	<p>funcțiile stabilite în art. 2 alin. (1), care vin din rîndul judecătorilor sau procurorilor constă în verificarea următoarelor aspecte:</p> <p>...</p> <p>b) inexistența unei hotărîri judecătorești definitive emise în privința candidatului, ce ține de suspiciunii verosimile de comitere a actelor de corupție, de acte conexe actelor de corupție sau de fapte coruptibile, în sensul Legii integrității nr. 82/2017;</p> <p>e) inexistența unei hotărîri judecătorești definitive emise în privința candidatului pentru comiterea unor infracțiuni altele decît cele prevăzute la lit. b);</p> <p>c) adoptarea, fără o motivare plauzibilă, a unor decizii care nu sunt compatibile cu practica consolidată existentă;</p> <p>d) lipsa sancțiunilor disciplinare aplicate candidatului în sesizările disciplinare din ultimii 6 ani și sancțiunile disciplinare aplicate candidatului în ultimii 5 ani;</p> <p>e) comiterea de către candidat a unor fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încît se afectează încrederea în justiție profesională.</p>	<p>Niciun judecător sau procuror nu se poate afla în situația prevăzută în proiect, deoarece în prezent aceasta este temei de demitere. Faptul că candidatul nu a fost condamnat nu trebuie să fie o piedică pentru comisie.</p> <p>Acest text este inaplicabil judecătorilor și procurorilor. La comiterea infracțiunii ei își pierd mandatul (ex. art. 25 al. 1 g) din Legea cu privire la statutul judecătorului). Propun înlocuirea cu o altă formulare care vor permite evaluarea hotărârilor judecătorești care nu sunt compatibile cu practica judiciară consolidată existentă la acel moment.</p> <p>Această normă nu se aplică doar față de judecători. Prin urmare, textul trebuie ajustat corespunzător. Textul „în așa măsură încît se afectează încrederea în justiție” nu este necesar, dacă este întrunită condiția atingerii onoarei și prestigiului justiției.</p>
11.	<p>Articolul 9. Verificarea averii candidaților (1) Verificarea averii, inclusiv a stilului și costurilor de viață al candidaților prevăzuți la art. 2 alin. (1) constă în verificarea corespunderii nivelului lor de trai cu nivelul veniturilor obținute și cheltuielilor realizate de acestea de sine stătător sau în comun</p>	<p>Articolul 9. Verificarea averii candidaților (1) Verificarea averii, inclusiv a stilului și costurilor de viață, al candidaților prevăzuți la art. 2 alin. (1) constă în verificarea corespunderii nivelului lor de trai cu nivelul veniturilor obținute și cheltuielilor realizate de acestea de sine stătător sau în comun</p>	<p>La art. 2 din lege este deja făcută referință la Legea nr. 133/2016</p>

	<p>cu persoanele apropiate în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dar și a persoanelor menționate la articolul 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, pe parcursul ultimilor 10 ani.</p> <p>(2) Pentru verificarea stilului și costurilor de viață al candidaților Comisia de evaluare verifică respectarea de către aceștia a:</p> <p>a) regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și veniturilor impozabile și achitarea taxei vamale la mărfurile plasate în regim vamal de import.</p> <p>b) regimului declarării averii și intereselor personale.</p>	<p>cu persoanele apropiate în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dar și a persoanelor menționate la articolul 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, pe parcursul ultimilor 10 ani.</p> <p>(2) Pentru verificarea stilului și costurilor de viață al candidaților Comisia de evaluare <u>de asemenea</u> verifică respectarea de către aceștia a:</p> <p>a) regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și veniturilor impozabile și achitarea taxei vamale la mărfurile plasate în regim vamal de import.</p> <p>b) regimului declarării averii și a intereselor personale.</p>	
12.	<p>Articolul 10. Inițierea procedurii de evaluare</p> <p>(1) Comisia de evaluare inițiază procedura de evaluare în baza demersului transmis de instituțiile competente de organizarea concursurilor pentru selectarea membrilor în alin. (1), care trebuie să cuprindă:</p> <p>a) numele, prenumele, IDNP-ul candidatului;</p> <p>b) funcția deținută la momentul depunerii cererii;</p> <p>c) funcția pentru care candidează;</p> <p>d) datele de contact (adresă, telefon, email).</p>	<p>Articolul 10. Inițierea procedurii de evaluare</p> <p>(1) Comisia de evaluare inițiază procedura de evaluare în baza demersului transmis informației primite de la instituțiile competente de organizarea concursurilor pentru selectarea membrilor în organele prevăzute la art. 2 alin. (1), care trebuie să cuprindă:</p> <p>a) numele, prenumele, IDNP-ul candidatului;</p> <p>b) funcția deținută la momentul depunerii cererii;</p> <p>c) funcția pentru care candidează;</p> <p>d) datele de contact (adresă, telefon, email).</p>	<p>Instituția care organizează concursurile va informa Comisia de evaluare despre candidaturile primite</p> <p>E prea detaliat pentru lege. Plus, ar putea fi necesară și altă informație</p>

	<p>(2) Comisia de evaluare este obligată să informeze candidatul despre inițierea procedurii de evaluare prin oricare mijloace, care permit probarea ulterioară a informării.</p>	<p>(2) <u>Comisia de evaluare este obligată să informeze candidatul despre inițierea procedurii de evaluare prin oricare mijloace, care permit probarea ulterioară a informării. La inițierea procedurii de evaluare, Comisia solicită candidatului depunerea la Comisie a unei declarații actualizate de avere și interese personale cu datele din ziua prezentării declarației actualizate și prezentarea informației cu privire la persoanele apropiate pe care le are în sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public. Acestea urmează a fi prezentate în termen de 7 zile de la solicitare. Neprezentarea acestei informații constituie temei pentru constatare de către Comisie a nepromovării evaluării.</u></p>	<p>Nu vedem necesitatea acestei informări, deoarece toți candidații cunosc ca vor fi verificați în temeiul legii. Este o măsură birocratică nenecesară care va îngreuna lucrul Comisiei.</p> <p>Propunem introducerea depunerii obligatorii declarațiilor actualizate de avere și interese ale candidaților pentru a eficientiza evaluarea.</p>
<p>13.</p>	<p>Articolul 11. Procedura de evaluare</p> <p>(1) Comisia de evaluare acumulează și verifică informația deținută în cel mult 30 zile de la data transmiterii cererii de verificare a candidaților de către instituția competentă de organizare a concursurilor pentru selectarea membrilor în organele prevăzute la art. 2 alin. (1).</p> <p>(2) Comisia de evaluare și secretariatul acesteia au acces la orice informație pe care o consideră necesară pentru îndeplinirea sarcinilor sale, cu excepția informației care cade sub incidența prevederilor Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat. Autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția Comisiei de evaluare, gratuit, orice informație solicitată în cel mult 10 zile.</p>	<p>Articolul 11. Procedura de evaluare</p> <p>(1) Comisia de evaluare acumulează și verifică informația deținută în cel mult 30 zile de la primirea declarației prevăzute la art. 10 alin. (2) date transmisei cererii de verificare a candidaților de către instituția competentă de organizare a concursurilor pentru selectarea membrilor în organele prevăzute la art. 2 alin. (1).</p> <p>(2) Comisia de evaluare și secretariatul acesteia au dreptul de acces la orice informație pe care o consideră necesară pentru îndeplinirea sarcinilor sale, cu excepția informației care cade sub incidența prevederilor Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat. Autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția Comisiei de evaluare, gratuit, orice informație solicitată în cel mult 10 zile.</p>	<p>Termenul de cel mult de 30 de zile nu va permite evaluarea atât de largă, după cum este definită de art. 8 și 9 din proiectul de lege. Potrivit Comisiei de la Veneția (para 34 din opinia Comisiei de la Veneția din decembrie 2021), „Scopul evaluării trebuie adaptat la timpul disponibil”. În plus, nerespectarea termenului de evaluare poate fi motiv de contestare a deciziei Comisiei de evaluare.</p> <p>Aceasta este inclus în următorul alineat propus de CRJM.</p>

	<p>(3) În procesul de evaluare a stilului și costurilor de viață și a integrității, Comisia de evaluare are dreptul să solicite persoanelor fizice și juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiilor financiare, documentele și informația necesară pentru realizarea evaluării. Informația solicitată se prezintă gratuit în termen de cel mult 10 zile de la data solicitării.</p> <p>(4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal ale candidaților și ale persoanelor apropiate în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, este admisă pe perioada exercitării funcțiilor de către Comisia de evaluare și secretariatul acesteia. Dreptul de acces al candidatului la aceste date va fi asigurat de secretariatul Comisiei de evaluare.</p> <p>(5) Persoanele fizice și juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiile financiare nu pot refuza prezentarea informației stabilite la alin. (3) din motiv de protecție a datelor cu caracter personal, a</p>	<p>(3) Comisia de evaluare are acces direct, total și nerestricționat la orice bază de date publică care conține date relevante pentru realizarea mandatului său. Accesul la bazele de date este oferit în cel mult 7 zile de la solicitarea Comisiei de evaluare pentru toată perioada de activitate a Comisiei.</p> <p>(34) În procesul de evaluare a stilului și costurilor de viață și a integrității, Comisia de evaluare are dreptul să solicite persoanelor fizice și juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiilor financiare, documentele și informația necesară pentru realizarea evaluării. Informația solicitată se prezintă gratuit în termen de cel mult 10 zile de la data solicitării.</p> <p>(45) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal ale candidaților și ale persoanelor apropiate în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, este admisă pe perioada exercitării funcțiilor de către Comisia de evaluare și secretariatul acesteia. Dreptul de acces al candidatului la aceste date va fi asigurat de secretariatul Comisiei de evaluare.</p> <p>(56) Persoanele fizice și juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiile financiare nu pot refuza prezentarea informației stabilite la alin. (3) din motiv de protecție a datelor cu caracter personal, a</p>	<p>CRIM propune includerea unui nou alineat care să prevadă expres și detaliat dreptul Comisiei de acces la toate datele de bază publice din țară și termenele de executare a dreptului de acces.</p> <p>Comisia va avea la dispoziție cel mult 45 de zile pentru a lua o decizie. 10 zile pentru prezentarea informației de către autorități este prea mult și nu va permite respectarea termenelor de evaluare.</p>
--	--	---	---

	<p>secretului bancar sau al altor date cu acces limitat, cu excepția informației care cade sub incidența prevederilor Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.</p> <p>(6) După examinarea informației acumulate, Comisia de evaluare invită candidatul la ședință, în vederea audierii acestuia. Audierile au loc în ședință publică. Comisia de evaluare poate decide să desfășoare o parte a audierii ca fiind închisă, dacă se aduc atingere intereselor ce țin de ordinea publică sau moralitate.</p>	<p>secretului bancar sau al altor date cu acces limitat, cu excepția informației care cade sub incidența prevederilor Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.</p> <p>(6Z) După examinarea informației acumulate, Comisia de evaluare invită candidatul la ședință, în vederea audierii acestuia. Audierile au loc în ședință publică, <u>sedinta este înregistrată audio/video, iar înregistrarea este plasată pe internet.</u> Comisia de evaluare poate decide să desfășoare o parte a audierii ca fiind închisă, dacă se aduc atingere intereselor ce țin de ordinea publică sau moralitate. <u>Această parte a audierii nu este plasată pe internet.</u></p>	<p>Propunem plasarea pe internet a ședințelor publice Comisiilor de evaluare, cu excepția celor închise.</p> <p>Această prevedere se conține deja în alin. 6 ultima propoziție.</p>
<p>14.</p>	<p>Articolul 12. Candidatul are următoarele drepturi:</p> <p>a) să fie informat despre inițierea evaluării;</p> <p>a) să fie asistat de un avocat sau un avocat stagiar pe parcursul procedurii de evaluare;</p> <p>b) să ia cunoștință de materialele evaluării;</p> <p>c) să prezinte în formă scrisă date și informații suplimentare față de cele acumulate de Comisia de evaluare, pe care le consideră necesare, în vederea înlăturării suspiciunilor privind integritatea și</p>	<p>Articolul 12. Candidatul are următoarele drepturi:</p> <p>a) să fie informat despre inițierea evaluării;</p> <p>a) să fie asistat de un avocat sau un avocat stagiar pe parcursul procedurii de evaluare;</p> <p>b) să ia cunoștință de materialele evaluării cu cel puțin 5 zile până la audiere;</p> <p>c) să prezinte în formă scrisă date și informații suplimentare față de cele acumulate de Comisia de evaluare, pe care le consideră necesare, în vederea înlăturării suspiciunilor privind integritatea și</p>	<p>Nu este necesară informarea candidatului despre începerea evaluării, deoarece aceasta este o etapă obligatorie în temeiul legii și candidații cunosc acest lucru.</p> <p>Informațiile se pot referi la orice suspiciuni.</p>

	<p>costurile de viață, inclusiv evaluarea proprie a valorii reale a bunurilor, care urmează a fi examinate de Comisia de evaluare;</p> <p>d) să conteste decizia Comisiei de evaluare.</p>	<p>costurile de viață, inclusiv evaluarea proprie a valorii reale a bunurilor, care urmează a fi examinate de Comisia de evaluare;</p> <p>e) să conteste decizia Comisiei de evaluare.</p>	<p>A se vedea comentariile la art. 15</p>
<p>15.</p>	<p>Articolul 13. Ședințele Comisiei de evaluare</p> <p>(2) Ședințele Comisiei de evaluare se desfășoară cu prezența a cel puțin 5 membri.</p> <p>(3) Membrii Comisiei de evaluare sunt obligați să participe la ședințe în mod fizic sau prin videoconferință. Dacă un membru al Comisiei de evaluare este în imposibilitate de a participa la ședință, acesta anunță despre faptul dat secretariatului, care va asigura ca atribuțiile acestuia să fie exercitate în ședința respectivă de către membrul supleant corespunzător.</p> <p>(4) Membrii Comisiei de evaluare, desemnați în temeiul art. 5 alin. (1) lit. a) primesc o indemnizație lunară echivalentă cu salariul de funcție al Judecătorului Curții Supreme de Justiție cu vechimea în muncă de până la 16 ani, prevăzut de Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Indemnizația lunară se achită proporțional numărului de ședințe la care a participat membrul național de bază și, după caz, supleantul acestuia.</p>	<p>Articolul 13. Ședințele Comisiei de evaluare</p> <p>(2) Ședințele Comisiei de evaluare se desfășoară cu prezența sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin 5 membri.</p> <p>(3) Membrii Comisiei de evaluare sunt obligați să participe la ședințe în mod fizic sau prin videoconferință. Dacă un membru al Comisiei de evaluare este în imposibilitate de a participa la ședință, acesta anunță despre faptul dat secretariatului, care va asigura ca atribuțiile acestuia să fie exercitate în ședința respectivă de către membrul supleant corespunzător.</p> <p>(4) Membrii Comisiei de evaluare, desemnați în temeiul art. 5 alin. (1) lit. a) primesc o indemnizație lunară echivalentă cu salariul de funcție al Judecătorului Curții Supreme de Justiție cu vechimea în muncă de până la 16 ani, prevăzut de Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Indemnizația lunară se achită proporțional numărului de ședințe la care a participat membrul național de bază și, după caz, supleantul acestuia.</p>	<p>Considerăm că numirea și convocarea membrilor supleanți este o birocrație nenecesară. Aceasta ar presupune termen în plus pentru supleant să studieze materialele, să fie convocat, etc. Am recomandat mai renunțarea la supleanți, mai ales ca comisia poate activa dacă sunt prezenți cel puțin 5 membri.</p> <p>Recomandăm mutarea acestui text la art. 5. Textul nu tine de ședințele Comisiei de evaluare, ci de modul de funcționare a acesteia.</p>
<p>16.</p>	<p>Articolul 14. Decizia Comisiei de evaluare</p> <p>(1) În urma desfășurării procedurii de evaluare,</p>	<p>Articolul 14. Decizia Comisiei de evaluare</p> <p>(1) În urma desfășurării procedurii de evaluare,</p>	

	<p>Comisia de evaluare emite o decizie motivată privind constatarea promovării sau nepromovării evaluării integrității.</p> <p>(2) Decizia trebuie să cuprindă concluzia Comisiei de evaluare cu privire la promovarea sau nepromovarea și mențiunea despre calea și termenul de atac. Decizia se adoptă cu votul majorității membrilor. Membrii Comisiei de evaluare nu au dreptul să se abțină de la vot.</p> <p>(4) Decizia privind nepromovarea evaluării integrității constituie temei juridic pentru neadmiterea candidatului la alegeri sau concurs pentru pozițiile vacante în autoritățile menționate la art. 2 alin. (1).</p> <p>(5) Decizia se înmânează candidatului contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, la adresa electronică indicată în cerere, sau prin alte metode care să permită transmiterea deciziei și confirmarea primirii ei.</p> <p>(6) Decizia Comisiei de evaluare este definitivă dacă: a) a expirat termenul de depunere a</p>	<p>Comisia de evaluare emite o decizie motivată privind constatarea promovării sau nepromovării evaluării integrității, care nu poate fi contestată.</p> <p>(2) Decizia trebuie să cuprindă faptele relevante, motivele și concluzia Comisiei de evaluare cu privire la promovarea sau nepromovarea evaluării integrității, motivarea și mențiunea despre calea și termenul de atac. Decizia se adoptă cu votul majorității membrilor a cel puțin 4 membri. Membrii Comisiei de evaluare nu au dreptul să se abțină de la vot.</p> <p>(4) Decizia privind nepromovarea evaluării integrității constituie temei juridic pentru neadmiterea candidatului la alegeri sau concurs pentru pozițiile vacante în autoritățile menționate la art. 2 alin. (1), însă constatările din decizie nu au o valoare probantă pentru alte proceduri, inclusiv pentru evaluarea externă a judecătorului sau procurorului.</p> <p>(5) Decizia se înmânează candidatului contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, expediază candidatului la adresa electronică indicată în cerere, sau prin alte metode care să permită transmiterea deciziei și confirmarea primirii ei și se publică pe internet, cu excluderea datelor sensibile cu caracter personal.</p> <p>(6) Decizia Comisiei de evaluare este definitivă din momentul adoptării dacă:</p>	<p>A se vedea comentariile la art. 15</p> <p>Rezultatul negativ al evaluării integrității nu trebuie să aibă un impact negativ asupra carierei candidaților.</p> <p>Considerăm că este suficientă comunicarea rezultatului prin poșta electronică și propunem și includerea prevederii privind publicarea deciziilor pe internet, cu excluderea datelor cu caracter personal.</p> <p>A se vedea comentariile la art. 15</p>
--	---	--	---

	<p>contestării și aceasta nu a fost contestată;</p> <p>b) după examinarea contestații în ordine de recurs, cu menținerea deciziei de către instanța de recurs.</p>	<p>a) _____ a expirat termenul de depunere a contestații și aceasta nu a fost contestată;</p> <p>b) _____ după examinarea contestații în ordine de recurs, cu menținerea deciziei de către instanța de recurs.</p>	
17.	<p>Articolul 15. Contestarea deciziei Comisiei de evaluare</p> <p>(1) Decizia Comisiei de evaluare poate fi contestată referitor la aspectele ce țin de procedura de evaluare în termen de 5 zile de către candidatul evaluat sau oricare persoană interesată, care a participat la procedura administrativă de evaluare a candidatului.</p> <p>(2) Acțiunea în contestare a deciziei Comisiei de evaluare se depune la Curtea de Apel Chișinău.</p> <p>(3) Prin derogare de la art. 209 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, acțiunea în contestare a deciziei Comisiei de evaluare se depune în decurs de 5 zile de la data recepționării deciziei.</p> <p>(4) Prin derogare de la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, recursul împotriva deciziilor Curții de Apel Chișinău ca instanță de fond, pronunțate împotriva deciziilor Comisiei de evaluare se depune în termen de 3 zile de la data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău”.</p>	<p>Articolul 15. Contestarea deciziei Comisiei de evaluare</p> <p>(1) Decizia Comisiei de evaluare poate fi contestată referitor la aspectele ce țin de procedura de evaluare în termen de 5 zile de către candidatul evaluat sau oricare persoană interesată, care a participat la procedura administrativă de evaluare a candidatului.</p> <p>(2) Acțiunea în contestare a deciziei Comisiei de evaluare se depune la Curtea de Apel Chișinău.</p> <p>(3) Prin derogare de la art. 209 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, acțiunea în contestare a deciziei Comisiei de evaluare se depune în decurs de 5 zile de la data recepționării deciziei.</p> <p>(4) Prin derogare de la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, recursul împotriva deciziilor Curții de Apel Chișinău ca instanță de fond, pronunțate împotriva deciziilor Comisiei de evaluare se depune în termen de 3 zile de la data pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău”.</p>	<p>Propunem excluderea contestații. Contestarea la Curtea de apel ar putea reduce la zero întreaga evaluare, deoarece judecătorii compromiși ar putea invalida orice decizie a comisiei. Aceasta o arată și experiența altor state. De asemenea, aceasta va tergiversa organizarea Adunării Generale a Judecătorilor, alegerea noilor membri în CSM și CSP și evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor. În plus, nu există un drept de a deveni membru la CSM și CSP.</p>